

30.8.2019

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

STM098:00/2018
STM/2173/2019

Lausunto hallituksen esityksestä kemikaalilain muuttamiseksi

Hallituksen esityksellä kemikaalilain muuttamisesta pantaisiin täytäntöön CLP-asetuksen (1207/2008/EY) liite VIII, jolla säädetään EU-tasolla harmonisoiduista myrkytystietokeskuksille toimitettavista tiedoista. Lakiin tehtäisiin myös kemikaalitietojen toimittamista varten perustetun digitaalisen palvelun, KemiDigin, käyttöönottoon liittyvät päivitykset, sekä joitakin tarkennuksia kemikaalivalvontaan.

Kemikaalilain muutoksen myötä Suomessa toimivat yritykset veloitetaan tekemään kaksi ilmoitusta Suomen markkinoille saattamistaan kemikaaleista: kansallinen kemikaali-ilmoitus KemiDigiin ja CLP-asetuksen liitteen VIII mukainen myrkytystietokeskusilmoitus Euroopan kemikaalivirasto ECHA:n ylläpitämään tietokantaan.

CLP-asetuksen liitteen VIII toimeenpano lisää uutena, kansallisen kemikaali-ilmoituksen rinnalle tulleen vaatimuksena, merkittävästi yritysten hallinnollista taakkaa (4.1.3. Yritystaloudelliset vaikutukset). Komission selvityksen mukaan taloudelliset vaikutukset Euroopan pesu- ja puhdistusainesektoriin olisivat noin 260 miljoonaa euroa vuodessa. Euroopan pesuaineteollisuuden järjestö A.I.S.E.:n arvion mukaan kustannukset yrityksille olisivat kuitenkin merkittävästi suuremmat, jopa yli kolme miljardia euroa vuodessa. Tämä kumoaa 550 miljoonan euron vuosittaiset säästöt, joihin komissio viittaa tutkimuksessaan 2015 ([Harmonisation of the information to be submitted to Poison Centres, according to article 45 \(4\) of the regulation \(EC\) No. 1272/2008 \(CLP Regulation\)](#)).

Teknokemian alan kannalta merkittävimmät asiat lausunnolla olevassa kemikaalilain muutoksessa ovat kemikaaleja koskevien tietojen kielivaatimus (20 §) ja tietojen luottamuksellisuus (liitetyt §:iin 15, 15 a ja 52). Lisäksi kommentoimme 49 §:ää näytteensaanti- ja tutkimusoikeuksista.

20 § Kemikaaleja koskevien tietojen kielivaatimus

Koska CLP-asetuksen liitteen VIII mukaiset ilmoitukset muodostavat merkittävän hallinnollisen taakan yrityksille, tilannetta ei tulisi vaikeuttaa kansallisilla määräyksillä, kuten kielivaatimuksella. Tiedot esitetään toimitettavaksi suomeksi ja ruotsiksi, rajoitetuissa ilmoituksissa sallittaisiin myös englanti. Mielestämme kaikkien ilmoitusten kieleksi pitäisi hyväksyä englanti, suomi tai ruotsi. Erityinen tarve on voida käyttää pelkkää englantia. Alla on tälle perusteluja:

- Suuri osa kemikaalitiedoista tulee Suomessa toimiville yrityksille englanniksi, joten suomen ja ruotsin vaatiminen on taakka jo kotimarkkinoilla. Tiedon saaminen raaka-

30.8.2019

aineista suomeksi ja ruotsiksi voi olla erittäin hankalaa esimerkiksi siksi, että käännökset pienelle markkina-alueelle eivät ole kannattavia.

- Suomessa toimii lukuisia kemikaalilainsäädännön alaisia yrityksiä, joiden lainsäädännöllinen ja tekninen osaaminen on keskitetty Suomen ulkopuolelle ja joilla englanti on luontevin asiointikieli.
- CLP liitteen VIII mukaiset tiedot on tarkoitettu nimettyjen elimien asiantuntijoiden käyttöön, ei suoraan kuluttajille jaettavaksi. Tämän vuoksi tietojen toimittamista suomeksi ja ruotsiksi ei mielestämme voisi edellyttää yksityiseltä toimijalta kielilakiin vedoten, vaikka se velvoittaakin viranomaisia palvelemaan molemmilla kotimaisilla kielillä.
- Vuosien ajan on ollut mahdollista toimittaa englanniksi esimerkiksi komission kosmetiikkatietokannan (CPNP, Cosmetic Product Notification Portal) tiedot myrkytystietokeskuksille sekä biosidi- ja kasvinsuojeluainehakemukset joitakin poikkeuksia lukuunottamatta.
- ECHA:n mukaan heinäkuun alussa [14 maata oli ilmoittanut hyväksyvänsä englanninkielisen ilmoituksen](#). Toivomme, että Suomi liittyy näiden maiden joukkoon.

Kansallisen toiminnan helpottamiseksi esitämme, että Myrkytystietokeskukselle annettaisiin pääsy KemiDigin käyttöturvallisuustiedotteisiin CLP-asetuksen liitteen VIII viimeisen määräajan 1.1.2025 jälkeenkin.

15 § Toimivaltaiset viranomaiset ja nimetyt elimet, 15a § Myrkytystietokeskus ja 52 § Oikeus saada tietoja toisilta viranomaisilta ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Tiedon luottamuksellisuuden takaaminen on tärkeää. Teknokemian Yhdistys ry tukee Kemianteollisuus ry:n lausuntoa näistä asioista.

49 § Näytteensaanti- ja tutkimusoikeus

Viranomaisen näytteensaanti- ja tutkimusoikeuksia ehdotetaan muutettavaksi muun muassa niin, että jos valvontaan valittu tuote osoittautuu lainsäädännön mukaiseksi, toiminnanharjoittaja voi vaatia viranomaista korvaamaan kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen. Vastavasti toiminnanharjoittaja korvaisi lainsäädännön vastaisen tuotteen valvontakustannukset. Toiminnanharjoittajan maksuja esitetään suoraan ulosottokelpoisiksi. Viranomaisella ei olisi enää velvollisuutta kuulla toiminnanharjoittajaa ennen kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen tutkimista.

Muutoksia perustellaan valvonnan sujuvoittamisella. Tehokas, tasapuolinen ja riskiin perustuva markkinavalvonta on kaikkien etu, joten lähtökohtaisesti kannatamme näitä muutosehdotuksia. Uusista menettelytavoista on kuitenkin tärkeää viestiä toiminnanharjoittajille selkeästi ja valvonnan kohteen ja viranomaisen välillä tulee säilyä luonteva vuorovaikutus.

Ystävällisin terveisin

Teknokemian Yhdistys ry

Sari Karjomaa
Toimitusjohtaja

30.8.2019

Teknokemian Yhdistys ry on kosmetiikka- sekä pesu- ja puhdistusainesektorin elinkeinopoliittinen etujärjestö. Jäsenistömme kattaa noin 80 % Suomen markkinoista. Eurooppalainen ja kansallinen kemikaalilainsäädäntö on keskeinen osa pesu- ja puhdistusainesektorin toimintaympäristöä. Teknokemian Yhdistys ry on A.I.S.E.:n ja Cosmetics European sekä Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n ja Kemianteollisuus ry:n jäsenjärjestö.